

KORRALDUS

16.04.2026 nr DM-133357-25

Perametsa uuringuruumi geoloogilise uuringu loa nr L.MU/525598 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 haldusmenetluse seaduse § 49, § 53, § 61, OÜ Countryhouse Building 09.10.2025 esitatud taotluse nr T-L.MU/1029972-2 ja Võru Vallavolikogu 14.01.2026 otsuse nr 26, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda ettevõttele OÜ Countryhouse Building (registrikood: 11470921) Perametsa uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/525598 kehtivusajaga 2 aastat.

1.2. Lisada antavale uuringuloale järgmine täiendav tingimus:

1.2.1. enne geoloogilise uuringu läbiviimist on loa omajal kohustus korraldada Perametsa uuringuruumist üle tee asuval kinnistul (Metsaveere, katastritunnus: 87401:005:1370) salvkaevu veetaseme ja vee kvaliteedi seire. Määrata tuleb salvkaevu sügavus ning kaevu veetaseme absoluutkõrgus. Salvkaevu veekvaliteedi seirel määrata joogivees oksüdeeritavus, nitraatide, nitriti, ammooniumi, naftasaaduste sisaldus. Joogivee proovivõtja peab olema atesteeritud. Seire andmed tuleb esitada Keskkonnaametile kahe nädala jooksul peale seire toimumist.

1.3. Korraldus jõustub ettevõttele OÜ Countryhouse Building teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. OÜ Countryhouse Building (registrikood: 11470921; aadress: Tööstuse tn 3a, Vastseliina alevik, Võru vald, Võru maakond) esitas 02.09.2025 Keskkonnaametile Perametsa uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi ka *uuringu*loa) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 02.09.2025 menetluse nr M-133357 juurde dokumendina nr DM-133357-1). Nõuetele vastav taotlus on esitatud 09.10.2025 (KOTKAS 09.10.2025 nr DM-133357-4).

Geoloogilise uuringu luba taotletakse Võrumaal Võru vallas Perametsa külas eraomandisse kuuluval Kõrgemäe (katastritunnus 87401:005:1241) katastriüksusel. Katastriüksus kuulub ettevõtte OÜ Countryhouse Building esindajale. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 6,54 ha.

Kavandatava uuringu eesmärk on uuringuruumi piires tarbevaru tasemel välja selgitada maavara (liiva ja kruusa) levik koos kasuliku kihi paksuse, materjali kvaliteedi ja kaevandamistingimustega võimaldamaks hinnata maavara aktiivse tarbevaruna. Tarbevaru

esinemise korral uuringuruumis taotletakse selle varu maavarade registrisse kandmist.

Tegemist on ehituskruusa ja ehitusliiva tarbevaru uuringuga, mille käigus planeeritakse rajada kuni 15 puurauku puurmasinaga ja 15 kaevandit ekskavaatoriga. Geoloogilise uuringu sügavuseks on planeeritud 15 m. Muuhulgas viiakse geoloogilise uuringu käigus läbi muud sihtotstarbelised tööd: materjali terastikulise koostise määramine; kruusa purunemiskindluse määramine; topograafiline mõõdistamine. Hüdrogeoloogilistest töödest teostatakse veetaseme mõõtmine.

Maastikuliselt paikneb Perametsa uuringuruum Haanja kõrgustiku idaosas limno- või fluviomõhnal. Haanja kõrgustiku nüüdisvormid on kujunenud peamiselt viimase jäätumise lõpul liustikulõhedes (fluviomõhnad) ja eri jääjärvedes (limnomõhnad). Maapinna absoluutkõrgus jääb uuringuruumis vahemikku ca 179,5–193,2 m, reljeef langeb kõrgemast keskosast madalamale uuringuruumi servade suunas.

Taotletava uuringuruumi teenindusala piirneb loode suunast Punga (katastritunnus 91701:001:1187) katastriüksusega ja lõuna suunast Majase (katastritunnus 87401:005:0051) katastriüksustega, teistes suundades jätkub Kõrgemäe kinnistu.

Taotletava Perametsa uuringuruumi teenindusmaa piiride lähedusse jäävad mitmed elektriliinid ja -paigaldised, millest lähimad on ca 25 m kaugusel lääne suunas asuvad elektrimaakaabelliinid AHXAMK-W.3x120+35Cu 24kV (väline tunnus 221799982, 218561055) ja AXPk.4x120 (väline tunnus 221595530) mille kaitsevööndi ulatus on Majandus- ja Taristuministri 25.06.2015 määruse nr 73 alusel mõlemal pool liini telge 1 meeter ja lõuna suunas ca 1 m kaugusel asuv alla 1 kV elektriõhuliin EX.4x25 (väline tunnus 7003245), millel on sama määrusel alusel kaitsevöönd mõlemal pool liini telge 2 meetrit. Lisaks jääb uuringuruumi piirist ca 19 m kaugusele lääne suunda Saluveere (Võru) alajaam või jaotusseade (väline tunnus 221595468).

Taotletavast Perametsa uuringuruumist läänes asub Vastseliina-Kirikumäe riigi kõrvalmaantee nr 25165, mille kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast on 30 meetrit. Uuringuruumi teenindusala maantee kaitsevööndisse ei ulatu. Taotletava Perametsa uuringuruumi piirist ca 27 m kaugusele läände jääb Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutuse sideliin ELA114 (väline tunnus ELA114), mille kaitsevööndi laius on 25.06.2015 määruse nr 73 alusel mõlemal pool liini telge 1 meeter.

Lähimad eluhooned jäävad uuringuruumist lääne suunda, teisele poole Vastseliina-Kirikumäe riigi kõrvalmaanteed. Eesti põhikaardi andmetel asuvad lähimad majapidamised taotletava uuringuruumi piirist ca 85 m kaugusel Haaviku (katastritunnus 87401:005:0072), ca 135 m kaugusel Metsaveere (katastritunnus 87401:005:1370) ja ca 155 m kaugusel Väike-Hussari (katastritunnus 87401:001:0246) kinnistutel.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistuse 15.10.2025 kiri nr 13-1/25-1649, KOTKAS 22.10.2025 nr DM-133357-5).

Riigilõiv 1060 eurot on tasutud 02.09.2025 riigilõivuseaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt

(redaktsioon jõustus 01.09.2025).

Taotletava Perametsa uuringuruumi teenindusala piires ja vahetus läheduses ei asu Natura 2000 linnu- ja loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ning kultuurimälestisi. Lähim kaitseala, Kirikumäe maastikukaitseala (EELISE kood KLO1000492), asub Perametsa uuringuruumist ca 1,9 km kaugusel lõuna suunas. Lähim Natura 2000 võrgustiku ala, Kirikumäe loodusala (EELISE kood RAH0000196) asub Kirikumäe maastikukaitsealaga samades piirides. Kavandataval geoloogilisel uuringul puudub mõju Natura 2000 võrgustiku Kirikumäe loodusalale ja Kirikumäe maastikukaitsealale.

Perametsa uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää kultuurimälestisi. Lähimad pärandkultuuriobjektid Jeedasõ talu rehi (registreerimisnumber: 874:REE:003) ja Jeedasõ tamm (registreerimisnumber: 874:PUU:002), mis jäävad uuringuruumi teenindusmaast ca 15 m kaugusele loodesse. See vahemaa on piisav, et negatiivsed mõjud välistada. Sellel alal tegevusi ei ole kavandatud, nii kaugemale erinevad mõjutegurid ei ulatu.

2.2. Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (*HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades *MaaPS* erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa taotluse menetluse algatamise teate 27.10.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest menetlusosalisi 27.10.2025 kirjaga nr DM-133357-6. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igapäev õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus esitati Keskkonnaametile mitmeid vastuväiteid (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 07.11.2025 nr DM-133357-8, 18.11.2025 nr DM-133357-12, 22.11.2025 nr DM-133357-13).

Vastuväidetes on väljendatud muret geoloogilise uuringu ning hilisema kaevandamise mõju osas põhjaveele ja ökosüsteemile. Kohalike elanike vastuväidetes on välja toodud ka oht potentsiaalseks koosmõjudeks 2001. aastal suletud ja 2002. aastal korrastatud Vastseliina prügilaga, mis asub riigile kuuluval kinnistul Punga (katastritunnus 91701:001:1187). Samuti on vastuväidetes esitatud seisukohti, milles leitakse, et uuringud ei pruugi olla täpsed keskkonnamõjude hindamisel.

Keskkonnaamet vastas kohalike elanike pöördumisele 23.12.2025 kirjaga nr DM-133357-16, milles selgitas, et kavandatav tegevus Perametsa uuringuruumis ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6 lg 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt *KeHJS* § 11 lg 3 algatada keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lg 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lg 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ või on tegemist *KeHJS* § 6 lg 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb *KeHJS* § 6¹ lg 3, § 11 lg 2, lg 2³ ja lg 4 kohaselt anda eelhinnang ja kaaluda *KMH*

vajalikkust.

Keskkonnaamet selgitas oma 23.12.2025 kirjas nr DM-133357-16, et antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust. KeHJS § 6¹ lg 4 kohaselt ei ole OÜ Countryhouse Building kohustatud Keskkonnaametile esitama KeHJS § 6¹ lg 1 nimetatud teavet, kuna eelhindangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg 2³.

Keskkonnaamet tõi oma 23.12.2025 kirjas nr DM-133357-16 välja, et taotletav Perametsa geoloogilise uuringu ala Kõrgemäe (katastritunnus 87401:005:1241) külgneb Punga katastriüksusega (katastritunnus 91701:001:1187), kus asub suletud Vastseliina prügilala. Kuna geoloogilise uuringu ala ei kattu suletud Vastseliina prügilala alaga, ei rajata geoloogilise uuringuga puurauke aga kaevandeid suletud prügilala alale. Eeltoodust tulenevalt ei ole eeldada geoloogilise uuringuga tekkivat negatiivset mõju põhjavee seisundile või kvaliteedile.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saadab loa andja uuringuloo taotluse arvamuse andmiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Võru Vallavalitsusele 28.10.2025 kirjaga nr DM-133357-7, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks kaks kuud, s.o hiljemalt 27.12.2025.

Võru Vallavalitsus on informeerinud Keskkonnaametit 03.12.2025 e-kirja teel (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 04.12.2025 nr DM-133357-14), et seoses kohalike omavalitsuste valimisega pole Võru Vallavalitsuses toimunud korralisi volikogu istungeid. Perametsa uuringuruumi geoloogilise uuringu taotlusele arvamuse andmine on planeeritud volikogu istungile, mis toimub 14.01.2026, sellest tulenevalt palus Võru Vallavalitsus pikendada arvamuse andmise tähtaega kuni 19.01.2026.

Keskkonnaamet pikendas Võru Vallavalitsuse arvamuse andmise tähtaega 23.12.2025 kirjaga nr DM-133357-15. Keskkonnaamet palus Võru Vallavalitsusel esitada arvamuse hiljemalt 19.01.2026.

Võru Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile Võru Vallavolikogu 14.01.2026 otsuse nr 26 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 16.01.2026 nr DM-133357-18), millega nõustub ettevõttele OÜ Countryhouse Building geoloogilise uuringu loa andmisega Perametsa uuringuruumis.

2.3. Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist taotluse esitajale ja huvitatud isikutele, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav haldusakt puudutada, võimaluse esitada kirjalikus, suulisel või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis 03.02.2026 kirjaga nr DM-133357-19 arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise korralduse ja uuringuloo eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Ette antud aja jooksul arvamusi või

vastuväiteid ei laekunud.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja 04.02.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat teate avaldamisest alates. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid sh Võru Vallavalitsust 03.02.2026 kirjaga nr DM-133357-19, määrates eelnõude kohta arvamuste esitamise tähtajaks kaks nädalat. Võru Vallavalitsus esitas 11.02.2026 e-kirjaga Keskkonnaametile ettepaneku (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 11.02.2026 nr DM-133357-20) korraldada Perametsa uuringuruumi geoloogilise uuringu loa avalik arutelu.

Menetluse jooksul laekus Keskkonnaametile mitmeid arvamusi ja vastuväiteid (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 07.11.2025 nr DM-133357-8, 18.11.2025 nr DM-133357-12, 22.11.2025 nr DM-133357-13), mistõttu otsustas Keskkonnaamet korraldada avaliku arutelu eesmärgiga anda ülevaade kavandatavast tegevusest Perametsa uuringuruumis ning arutada menetluse jooksul esitatud arvamusi ja vastuväiteid.

Keskkonnaamet teavitas menetlusosalisi avaliku arutelu toimumisest 27.02.2026 kirjaga nr DM-133357-21. Teade avaldati ka Võru Vallavalitsuse koduleheküljel jt meediakanalites.

Avalik arutelu toimus 12.03.2026 algusega kell 17:00 Võru Vallavalitsuse saalis, arutelul osalesid Keskkonnaameti esindajad, Võru Vallavalitsuse esindaja, Kobras OÜ esindaja ja 7 kohalikku elanikku. Arutelul esitati Keskkonnaametile ettepanek lisada geoloogilisele uuringu loale tingimus, mille kohaselt on loa omaja kohustatud korraldama uuringuruumist üle tee asuval kinnistul (Metsaveere, katastritunnus: 87401:005:1370) salvkaevu veetaseme ja kvaliteedi määramise[1].

2.4. Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 49 lõikele 4 kui eelnõu või taotlust muudetakse pärast väljapanekut isiku kahjuks, kelle õigusi eelnõu või taotlus puudutab, teavitab haldusorgan teda sellest ning annab talle võimaluse tutvuda eelnõu või taotlusega ja esitada selle kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Keskkonnaamet küsis 25.03.2026 kirjaga nr DM-133357-24 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise korralduse ja uuringuloa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest, s.o hiljemalt 08.04.2026. Ette antud aja jooksul arvamusi või vastuväiteid ei laekunud.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel teavitas Keskkonnaamet haldusakti eelnõu täiendamisest asjast huvitatud isikuid, sh Võru Vallavalitsust 25.03.2026 kirjaga nr DM-133357-24, määrates eelnõude kohta arvamuste esitamise tähtajaks kaks nädalat, s.o kuni 08.04.2026. Ette antud aja jooksul arvamusi või vastuväiteid ei laekunud.

Keskkonnaamet täiendas haldusakti eelnõud 12.03.2026 toimunud avalikul arutelul kohalike elanike esitatud kõrvaltingimusega, mis on fikseeritud avaliku arutelu protokollis. 24.03.2026 edastas Keskkonnaamet kirjaga nr DM-133357-23 avaliku arutelu protokollis kõigile menetlusosalistele ja arutelul osalenutele. Seetõttu ei pandud täiendatud haldusakti eelnõud avalikkusele teistkordselt tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

[1] Perametsa uuringuruumi 12.03.2026 avaliku arutelu protokoll (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 24.03.2026 nr DM-133357-23)

3. KAALUTLUSED

3.1. Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2).

Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2).

Uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik *KeHJS* § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, *KeHJS* § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele *KeHJS* § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (*määrus nr 224*). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu *KeHJS* § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul *KMH* algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega *KMH* vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punkti 1 kohane tegevusluba. Geoloogilise uuringu teostajaks on taotluse vormil märgitud Kobras OÜ (registrikood: 10171636; aadress: Riia tn 35, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond.)

Juhul kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjätmeid ning jäätmete ladestamiskoht ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (*JäätS*) § 35² tähenduses, tuleb uuringuloo taotlusele lisada kaevandamisjätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse *JäätS* §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloo taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjätmeid ei teki ning seetõttu ei ole jätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

Keskkonnaamet kontrollis esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-s, keskkonnaministri 09.01.2020 määruses nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja *KeHJS*-s sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloo menetlemiseks.

3.2. HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades

olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimuseeta tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Keskkonnaamet kaalus 12.03.2026 avalikul arutelul esitatud ettepanekut kõrvaltingimuse lisamiseks geoloogilisele uuringu loale. Keskkonnaamet on saanud Perametsa uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse menetluse jooksul kohalike elanike vastuväiteid, milles on väljendatud muret geoloogilise uuringu ning hilisema kaevandamise mõju osas põhjaveele ja ökosüsteemile. Kuivõrd geoloogilise uuringu loa andmisest keeldumiseks pole alust, on otstarbekas kaaluda ettevaatusprintsipiist tulenevalt kõrvaltingimuse seadmist tekkida võivate keskkonnanäringute ennetamiseks.

12.03.2026 toimunud avalikul arutelul rääkis kohalik elanik, et Vastseliina prügila kasutuses olemise ajal oli uuringuruumist üle tee asuval kinnistul (Metsaveere, katastritunnus: 87401:005:1370) salvkaevu joogivee kvaliteediga probleeme. Kinnistu omanik selgitas, et vesi oli reostustunnustega, sillerdas ning seda olmeveena tollel ajal ei kasutatud. Kodanik avaldas muret, et geoloogilise uuringu tööde ajal võib endise prügila suunast reostus taas tema salvkaevu liikuma hakata. Kobras OÜ esindaja selgitas, et see nii olla ei saa, kuna uuringuruum prügila ala ei hõlma ning olukord maa sees on praeguseks stabiliseerunud. Kohalikud kodanikud tõid välja ka asjaolu, et päris täpselt ei ole teada endise prügila ala ulatust [\[1\]](#).

Lähtudes ettevaatusprintsipiist ja 12.03.2026 Võru Vallavalitsuses toimunud avalikul koosolekul arutatust, lisab Keskkonnaamet Perametsa uuringuruumi uuringuloale tingimuse, mille kohaselt on loa omaja kohustatud korraldama uuringuruumist üle tee asuval kinnistul (Metsaveere, katastritunnus: 87401:005:1370) salvkaevu veetaseme ja kvaliteedi seire.

Eeltoodu alusel kantakse uuringuloale järgmine täiendav tingimus:

1. *enne geoloogilise uuringu läbiviimist on loa omajal kohustus korraldada Perametsa uuringuruumist üle tee asuval kinnistul (Metsaveere, katastritunnus: 87401:005:1370) salvkaevu veetaseme ja vee kvaliteedi seire. Määrata tuleb salvkaevu sügavus ning kaevu veetaseme absoluutkõrgus. Salvkaevu veekvaliteedi seirel määrata joogivees oksüdeeritavus, nitraatide, nitriti, ammooniumi, naftasaaduste sisaldus. Joogivee proovivõtja peab olema atesteeritud. Seire andmed tuleb esitada Keskkonnaametile kahe nädala jooksul peale seire toimumist.*

Lisaks on loa omanikul kohustus järgida õigusaktides kehtestatud asjakohaseid nõudeid ka ilma nende uuringuloa täiendavateks tingimusteks lisamiseta.

3.3. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS §-s 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Loa andja

kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Liiva uuringuks tehtavate geoloogiliste uurimistöödega ei kaasne olulist vibratsiooni-, valguse-, soojuste-, kiirguse- ja lõhnaäringut. Mõningal määral tekitavad uuringut teostavad masinad müra ja vibratsiooni, kuid see on lühiajaline ega ulatu masina töösoonist kaugemale.

Geoloogilise uuringu läbiviimine ei kahjusta ümbritseva keskkonna vastupanuvõimet, kuivõrd uuringutega kaasnev mõju on minimaalne ega ulatu uuringuruumi teenindusala piiridest väljapoole. Hüdrogeoloogilistest töödest tehakse veetaseme mõõtmised. Pärast geoloogiliste tööde lõpetamist kõik uuringupuuraugud likvideeritakse nõuetekohaselt.

MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS § 35 lõike 1 punktidest 2 - 5, 8 ja 11 ja lõike 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenud. Perametsa uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega keskkonnaregistrisse kantud muid kaitstavaid loodusobjekte, samuti ei ulatu uuringuruumis tehtavate välitööde mõju uuringuruumi piiridest väljapoole. Alal ei asu muinsuskaitseobjekte ega kinnismälestisi.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

Kuna uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse keskkonnaluba kaevandamiseks, on uuringuloa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni. Seega ei esine MaaPS § 35 lõike 1 punkti 9 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel keeldutakse uuringuloa andmisest, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus uuringuloa andmisega. Avatud menetluse algatamise teade ja taotlus on edastatud Võru Vallavalitsusele 28.10.2025 kirjaga nr DM-133357-7, milles määrati taotlusele arvamuse andmise tähtajaks kaks kuud. Keskkonnaameti poolt edastatud dokumendid on registreeritud kohaliku omavalitsuse dokumendiregistris 28.10.2025 viitega 6-3/3795. Võru Vallavolikogu 14.01.2026 otsusega nr 26 nõustutakse ettevõttele OÜ Countryhouse Building geoloogilise uuringu loa andmisega Perametsa uuringuruumis. Seega MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 kohast keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning ettevõtte OÜ Countryhouse Building ei ole karistusregistrisse

kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 14.04.2026).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmisest keeldumise alused puuduvad.

Uuringuluba ei anna selle omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamiseks keskkonnaluba ning uuringuloo saamisel ei teki õiguspärast ootust keskkonnaloo saamiseks.

[1] Perametsa uuringuruumi 12.03.2026 avaliku arutelu protokoll (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 24.03.2026 nr DM-133357-23)

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisa: Geoloogilise uuringu luba

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Võru Vallavalitsus

Helen Lukas
spetsialist
maapõuebüroo

Anu Holvandus
vanemspetsialist
veeosakond